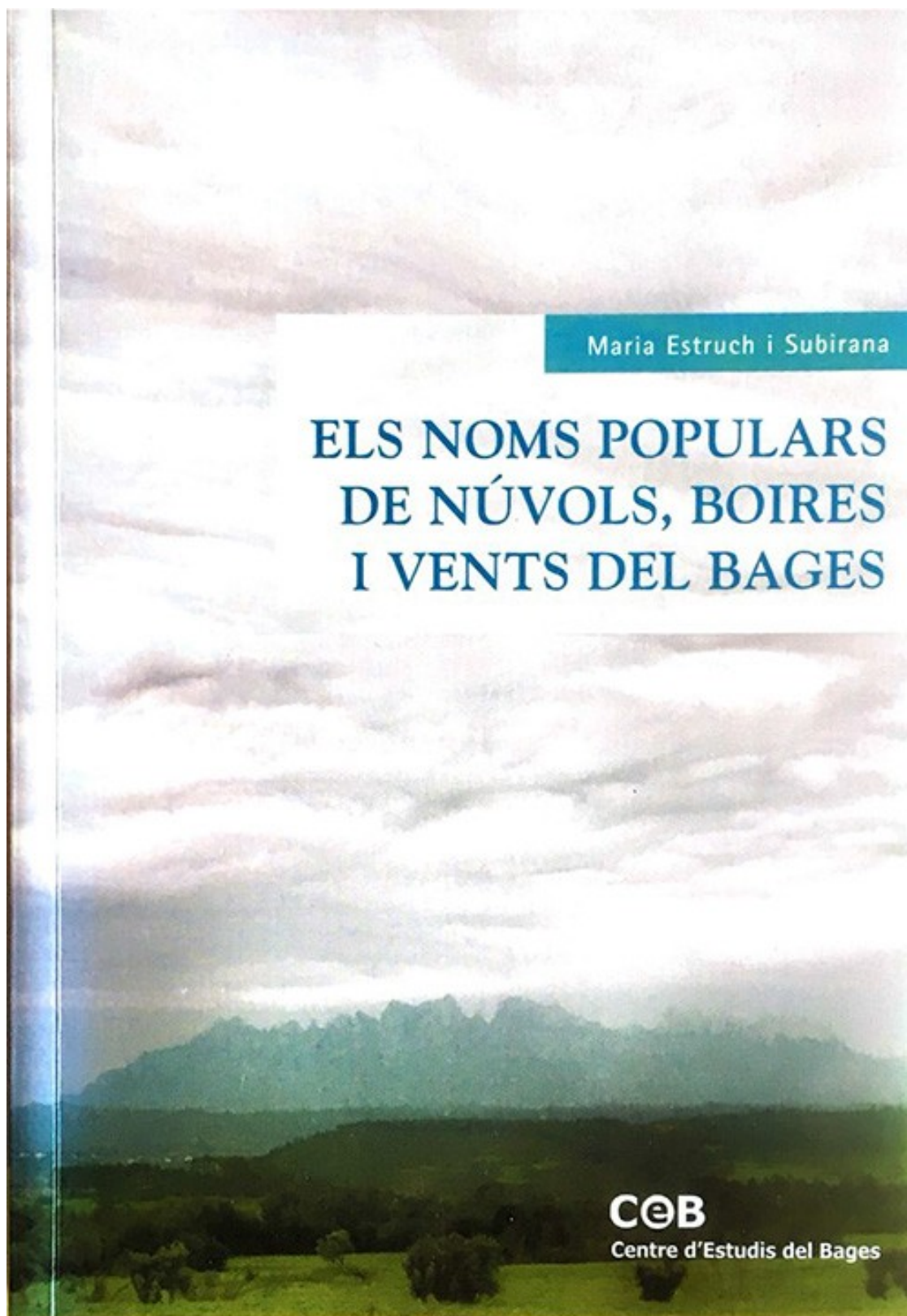

?Una boira anomenada ?manresana'

En el reportatge sobre "El parlar de Manresa", publicat l'abril del 2020, parlàvem de mots que porten el gentilici de "manresà" o "manresana". És el cas de varietats de plantes, com la "col verda manresana" o la "mongeta manresana" ?que el Diccionari Català Valencià Balear (DCVB) defineix com a «fàcil de coure, però menys fina que les ordinàries».

Hi podem afegir els nuclis de població d'arreu del país que porten el nom de la ciutat, especialment en la forma de la Manresana, com ara a Juneda, Sant Ramon o els Prats de Rei, on es conserva la característica torre cilíndrica de l'antic castell. Segons explica Joan Corominas en el seu

Onomasticon Calanoiae, el nom és un abreujament de la *Torre Manresana*: «Eren torres fortificades, guarnides de cavallers *manresans*, en protecció contra els moros leridans».

Però avui volem parlar especialment dels noms dels vents. La filòloga navassenca -més exactament, de Sant Cugat del Racó- Maria Estruch i Subirana va publicar l'any 2003 el llibre *Els noms populars de núvols, boires i vents del Bages*, editat pel Centre d'Estudis del Bages. Es tracta d'un estudi interessant, que recull el treball de camp fet amb informants de diferents poblacions del Bages, i que complementa altres estudis fets per Albert Manent i col·laboradors seus, sobre els noms dels vents en altres comarques catalanes. Ens fixarem en els més relacionats amb la capital de la comarca. Tant a Manresa com a la resta de poblacions del Bages, Estruch recull el vent *serè*, que el DIEC defineix com a «vent sec, que ve del nord-oest o de ponent», i que el DCVB localitza a la Segarra i a la Conca de Barberà, com a comarques més properes. A Sant Mateu de Bages, Estruch hi recull la dita «El Llevant la mou i el Serè la plou». També recull com a usat a Manresa i comarca el mot *manxada* de vent, que no consta al DIEC, però sí al DCVB, però localitzat al Ripollès i a Menorca. I a Castellfollit del Boix li expliquen que de la boira que puja de la banda de Manresa però no acaba d'arribar al poble en diuen *la manresana*.

[despiece]Podeu fer arribar les vostres aportacions al nostre correu electrònic o via Twitter, Facebook o Instagram, amb l'etiqueta *#bagesisme*.[/despiece]